

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.6.2026
COM(2026) 275 final

2026/0142 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Belgial kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres
seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ
artikliga 19**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Energiatoodete ja elektrienergia maksustamist reguleeritakse Euroopa Liidus nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik¹ (edaspidi „energia maksustamise direktiiv“ või „direktiiv“).

Direktiivi artikli 19 lõike 1 kohaselt võib nõukogu lisaks artiklites 5, 15 ja 17 sätestatud komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada, et liikmesriik kehtestab teatavatel poliitilistel kaalutlustel täiendava maksuvabastuse või vähendab maksustamistaset.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on lubada Belgial kohaldada vähendatud maksumäära sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad)² vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“) kuus aastat. Belgia ametiasutused teavitasid 8. jaanuari 2026. aasta kirjaga komisjoni oma taotlusest kõnealuse loa saamiseks.

Belgia taotleb luba kohaldada vähendatud maksumäära 0,50 eurot/MWh, mis on võrdne direktiivis sätestatud äriotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud elektrienergia madalaima maksustamistasemega, üksnes ärilistel eesmärkidel liidu mere- ja sisevetes tegutsevate laevade (sealhulgas kalapüük) kaldaäärse elektrivarustuse suhtes.

Taotletud kehtivusaeg on kuus aastat alates selle kuu esimesest päevast, mis järgneb kuule, mil *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatakse nõukogu rakendusotsus, millega lubatakse Belgial kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära. See jääb energia maksustamise direktiivi artikliga 19 lubatud maksimaalse ajavahemiku piiresse.

Selle vähendamise eesmärk on edendada kaldalt tuleva elektri kasutamist kui säästvat alternatiivi laevadel fossiilkütusel töötavate generaatorite abil toodetavale elektrile. Kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamine on oluline samm laevanduse ja Belgia sadamate keskkonnahoidlikumaks muutmisel. Lisaks avaldab kaldalt tuleva elektri ulatuslikum kasutamine tulevikus positiivset mõju õhukvaliteedile Belgia sadamapiirkondades, nagu on nõutud välisõhu kvaliteedi direktiivis³. Ühtlasi loodab Belgia, et see meede vähendab CO₂ heidet, müra ja lämmastikoksiidide heidet kooskõlas elupaikade direktiivi⁴ ja veepoliitika raamdirektiiviga⁵.

Taotletud meetmega püüab Belgia luua nõuetekohased võrdsed tingimused üleminekuks punkrikütuselt (pardal asuvatelt generaatoritelt) kaldalt tulevale elektrile ning luua kestlikke

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

² Mõiste „eraomanduses olevad lõbusõidulaevad“ on määratletud direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkti c teises lõigus.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta.

⁴ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik.

stiimuleid. Meede on väga oluline, et Belgia saaks täita ELi kaldalt tuleva elektri kättesaadavuse ja kasutamise eesmärgid, mis on sätestatud algatust „FuelEU Maritime“ käsitlevas määruses⁶ ja alternatiivkütuste taristu määrides⁷.

Belgia kavatses maksusoodustusega edendada ausat konkurentsi ning keskkonna- ja energiavõimalusi, häirimata siseturu nõuetekohast toimimist. Belgia soovib luua stiimuli kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, kuna seda peetakse vähem saastavaks kui elektrienergia tootmist sadamakai ääres seisvate laevade pardal. Nagu taotluses märgitud, arvutatakse Belgia elektrimaksu harilik määr järgmiste tarbimisvahemike alusel.

Tarbimisvahemik	Aktsiis (eurot/MWh)
0–20 MWh	14,21
20–50 MWh	12,09
50–1 000 MWh	11,39
1 000–25 000 MWh	10,69
25 000–100 000 MWh	2,73
100 000 MWh ja rohkem	0,50

Maksusoodustus sõltub äriotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud elektrienergia suhtes praegu kohaldatavate aktsiisimäärade ja kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatava vähendatud maksumäära (0,5 eurot MWh kohta) vahest. See tähendab, et kasutajad peavad maksma 0,50 eurot/MWh, mis on energia maksustamise direktiivi alusel kohaldatav ELi elektrienergia madalaim maksumäär (nagu on sätestatud artikli 10 lõikes 1 ja I lisa tabelis C äriotstarbelise kasutuse puhul). Belgia lubab maksusoodustust anda üksnes vähendatud aktsiisimaksuna, mida kohaldatakse kaldaäärsetele elektrirajatistele tarnitava elektrienergia suhtes. Kaldaäärsete elektrirajatiste käitajad, kes soovivad, et neile tarnitava elektri suhtes kohaldataks vähendatud maksumäär, peavad esitama oma elektritarnijale deklaratsiooni, milles on märgitud, millised nende võrguühendused on ette nähtud üksnes elektri tarnimiseks kaldaäärsetele elektrirajatistele, mis tarnivad elektrit muudele laevadele kui eraomanduses olevad lõbusõidulaevad. Sellisel juhul kohaldab elektritarnija energiamaksu vähendatud määrat üksnes nendele ühendustele tarnitud elektrienergia suhtes.

Belgia ametiasutused on märkinud, et meedet kohaldatakse seega Belgia sadamates kaldalt tuleva elektri rajatiste käitajate suhtes. Eeldatakse, et need ettevõtjad kannavad rahalise eelise edasi kaldalt tuleva elektri kasutajatele, st sisevee- ja merelaevade omanikele.

Praegu merelaevanduse jaoks kaldaäärsed elektrirajatised puuduvad. 2030. aastaks on selliseid rajatisi eeldatavasti 40 ja 2035. aastaks ligikaudu 70. Laevad peaksid 2030. aastaks kasutama olemasolevaid rajatisi 4 600 korda ja 2035. aastaks ligikaudu 7 400 korda. Siseveelaevanduses on praegu kasutusel ligikaudu 200 rajatist, mis varustavad ligikaudu 400 laeva.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1804, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL.

Meetmest tulenevate maksukulude hinnanguna arvutasid Belgia ametiasutused hinnangulise mõju eelarvele aastatel 2027–2032:

2027	0,14 miljonit eurot
2028	0,41 miljonit eurot
2029	0,62 miljonit eurot
2030	1,00 miljonit eurot
2031	1,09 miljonit eurot
2032	1,12 miljonit eurot

Maksuvähendusega soovib Belgia edendada kaldalt tuleva elektri kasutamist kui säästvat alternatiivi laevadel fossiilkütusel töötavate generaatorite abil toodetavale elektrile. Sellise alternatiivenergia vormi soodustamine on kooskõlas jõupingutustega edendada ja veelgi toetada kestlikku üleminekut, nagu on sätestatud ka puhta tööstuse kokkuleppes.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Elektrienergia maksustamine on reguleeritud energia maksustamise direktiiviga, eelkõige selle artikliga 10. Artikli 14 lõike 1 punktis c on sätestatud kohustus kohaldada laeva pardal toodetava elektrienergia suhtes maksuvabastust. Artiklitega 5, 15 ja 17 on liikmesriikide jaoks ette nähtud võimalus kohaldada teatavat tüüpi elektrikasutuse suhtes maksuerisusi, sealhulgas maksuvabastusi ja maksusoodustusi. Samas ei ole nende sätetega ette nähtud vähendada kaldalt tuleva elektri maksustamist.

Energia maksustamise direktiivi sätted

Direktiivi artikli 19 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud järgmine:

„Lisaks eelmiste artiklite sätetele, eriti artiklitele 5, 15 ja 17, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kehtestada täiendava maksuvabastuse või -vähenduse teatavatel poliitilistel kaalutlustel.“

Kõnealuse maksuvähendusega taotleavad Belgia ametiasutused eesmärgi edendada keskkonnasäästlikumat viisi sadamakai ääres seisvate laevade elektriga varustamiseks ning seeläbi parandada kohalikku õhukvaliteeti ja vähendada müra.

Komisjon on juba soovitanud kasutada kaldalt tulevat elektrit selle asemel, et toota elektrienergiat sadamates kai ääres seisvate laevade pardal, ning on seega tunnistanud kõnealuse tegevuse keskkonnamõjusid⁸.

Soodustuse saajatelt nõutakse Belgia elektriaktsiisi kõrgema hariliku määra asemel energia maksustamise direktiivi kohast ELi elektrimaksu miinimummäära 0,50 eurot/MWh, mis võib seega aidata kaasa seatud poliitikaeesmärgi saavutamisele.

⁸ Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus 2006/339/EÜ ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta (ELT L 125, 12.5.2006).

Maksusoodustuse kohaldamine kaldalt tuleva elektri suhtes võiks toimuda direktiivi artikli 19 alusel, sest sellega on liikmesriikidel lubatud kehtestada täiendav maksuvabastus või -vähendus teatavatel poliitilistel kaalutlustel.

Belgia on taotlenud, et meedet kohaldataks artikli 19 lõikes 2 lubatud maksimaalse ajavahemiku, st kuue aasta jooksul. Põhimõtteliselt peab meede jääma jõusse piisavalt pikaks ajaks, et avaldada positiivset mõju sadamaoperaatorite investeerimisotsustele kaldalt tuleva elektri rajatistesse ja laevaoperaatorite investeerimisotsustele pardaseadmetesse.

Erand ei tohiks siiski kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut ning selle puhul tuleks arvesse võtta energia maksustamise direktiivi käimasolevat läbivaatamist ja seda, et nõukogu võib võtta vastu õigusakti, mis põhineb komisjoni ettepanekul energia maksustamise direktiivi uuesti sõnastamiseks⁹.

Eelkõige on komisjon energiatoodete ja elektrienergia maksustamise direktiivi kavandatava uuesti sõnastamise raames näinud liikmesriikidele muu hulgas ette võimaluse kohaldada sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes maksuvabastusi, osalisi maksuvabastusi või vähendatud maksumäärasid, et stimuleerida sellise elektritaristu arendamist ja kasutamist.

Seetõttu näib asjakohane anda luba taotletud ajavahemikuks.

Riigiabi eeskirjad

Belgia ametiasutuste kavandatud vähendatud maksumäär 0,50 eurot/MWh on võrdne ELi madalaima maksustamistasemega elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 10.

Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 44 on sätestatud tingimused, mille alusel võib direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antava abi vabastada riigiabist teatamise nõudest.

Käesolev nõukogu rakendusotsuse ettepanek ei mõjuta liikmesriigi kohustust tagada riigiabi eeskirjade järgimine, eelkõige komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 kohase teavitamiskohustusest vabastatud abi puhul. Nõukogu rakendusotsuse ettepanek ei mõjuta ka liikmesriigi kohustust teatada abist komisjonile enne selle rakendamist, kui uus abi ei ole vabastatud aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Keskkonnapoliitika ja kliimamuutuste poliitika

Taotletud meede on peamiselt seotud ELi keskkonna ja kliimamuutuste poliitikaga. Meede aitab saavutada kohaliku õhukvaliteedi parandamise ja müra vähendamise eesmärki sel määral, kui võrd see aitab vähendada punkrikütuste põletamist sadamas seisvate laevade pardal. Välisõhu kvaliteedi direktiiviga¹⁰ kohustatakse liikmesriike tagama, et mitme

⁹ COM/2021/563 final; Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud)

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta (ELT L 152, 11.6.2008, lk 1).

õhusaasteaine heide jääks alla direktiivis kehtestatud piirtaseme, sihttaseme ja muu õhukvaliteedi normi. Nimetatud kohustusega nõutakse, et liikmesriigid leiaksid lahendusi sellistele probleemidele nagu sadamakai ääres seisvate laevade tekitatavad heited, ning on mõistetav, et selliste probleemidega sadamate puhul soodustatakse veelgi kaldalt tuleva elektri kasutamist osana üldisest õhukvaliteedi strateegiast. Kaldalt tuleva elektri kasutamist soodustatakse ka direktiiviga (EL) 2016/802,¹¹ millega reguleeritakse laevakütuste väävlisisaldust.

Belgia soovib taotletud meetmega pakkuda stiimuli kaldalt tuleva elektri kasutamiseks, kuna seda peetakse vähem saastavaks kui elektrienergia tootmist sadamakai ääres seisvate laevade pardal.

Nagu Belgia ametiasutused rõhutavad, võib kaldalt tuleva elektri kasutamine pardal olevate generaatorite asemel avaldada keskkonnale kasulikku mõju. Kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamine on oluline samm laevanduse ja Belgia sadamate keskkonnahoidlikumaks muutmisel. Lisaks avaldab kaldalt tuleva elektri suurem kasutamine tulevikus positiivset mõju õhukvaliteedile Belgia sadamapiirkondades, vähendades õhusaasteainete, tahkete osakeste ja tahma esinemist. Belgia eeldab ka, et meede vähendab müra ja lämmastikoksiidide heidet. Meede toob tõenäoliselt kaasa ka CO₂ heite vähenemise. Seda seetõttu, et tänu energiasüsteemi suuremale tõhususele ja kasutatud sisendkütuste erinevusele on Belgia maismaavõrgust saadav elektrienergia vähem CO₂-mahukas kui pardal punkrikütuste põletamisel toodetav elekter.

Kõnealune meede on kooskõlas komisjoni soovitusel ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta,¹² milles täpsustatakse, et kai ääres seisvatele laevadele tarnitava elektri maksustamise vähendamine suurendab kaldalt tuleva elektri atraktiivsust.

Energiapoliitika

Meede on kooskõlas alternatiivkütuste taristu määrusega,¹³ milles käsitletakse kaldalt tuleva elektri rajatiste paigaldamist sadamatesse, kus on sellekohane nõudlus ning kus need rajatised on kulutasuvad ja keskkonnale positiivse mõjuga. On olemas sarnane meede, mis hinnangu kohaselt aitab samuti saavutada liidu poliitika ja õigusaktide eesmärke, mille siht on vähendada meretranspordi keskkonnajalajälge, ning aitab kaasa teatavate majandustegevuste arendamisele ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c kohaselt¹⁴.

Siinkohal tuleb meenutada, et kaldalt tuleva elektri ebasoodsa konkurentsiolukorra üks olulisi põhjusi on see, et sadamas seisvate laevade pardal toodetud elektrienergia on praegu täielikult maksuvaba: Maksuvaba ei ole mitte ainult elektrienergia tootmiseks põletatav punkrikütus (see vastab energia maksustamise direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis a osutatud tavaolukorrale), vaid ka laevade pardal toodetud elektrienergia¹⁵. Kuigi viimasena mainitud

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/802, mis käsitleb väävlisisalduse vähendamist teatavates vedelkütustes (ELT L 132, 21.5.2016, lk 58–78).

¹² Komisjoni 8. mai 2006. aasta soovitus ühenduse sadamates seisvatel laevadel kaldalt tuleva elektri kasutamise edendamise kohta.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1804, milles käsitletakse alternatiivkütuste taristu kasutuselevõttu ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2014/94/EL.

¹⁴ Komisjoni 17. juuni 2024. aasta otsus C(2024) 3934 final riigiabi lubamise juhu SA.105117 kohta (ELT C/2024/5376, 3.9.2024).

¹⁵ Direktiivi 2003/96/EÜ artikli 14 lõike 1 punkt c.

maksuvabastust võib olla raske käsitada liidu keskkonnaeesmärkidele vastavana, on selles arvesse võetud praktilisi kaalutlusi. Laeva pardal toodetud ja tarbitud elektrienergia maksustamiseks oleks vajalik laevaomaniku või -käitaja deklaratsioon tarbitud elektrienergia koguse kohta. Deklaratsioonis peaks lisaks olema osutatud, milline osa elektrienergiast tarbiti selle liikmesriigi territoriaalvetes, kus maks tasumisele kuulub. See oleks laevaomanikele liigne halduskoormus, kuna nad peaksid esitama deklaratsiooni kõigi liikmesriikide kohta, kelle territoriaalvetes laev on seilanud. Analoogsed kaalutlused kehtivad direktiivi artikli 15 lõike 1 punktis f sätestatud siseveelaevanduse ja vabatahtliku maksustamislahenduse kohta. Arvestades, et fossiilkütustest elektri tootmine laevade pardal on maksust vabastatud, on põhjendamatu karistada vähem saastavat kaldalt tuleva elektri alternatiivi ning Belgial tuleks lubada kohaldada vähendatud maksumäära.

Transpordipoliitika

Meede on kooskõlas ELi algatust „FuelEU Maritime“ käsitleva määruse¹⁶ eesmärkidega. Määruses on sätestatud, et alates 2030. aastast peavad kruisilaevadeks, parvlaevadeks ja konteinerlaevadeks liigitatud laevad, mille kogumahutavus on üle 5 000, kasutama kaldaäärse elektritoite süsteeme, välja arvatud juhul, kui neil on olemas heitevaba tehnoloogia. Vähendatud maksumäära laiem kohaldamine, nimelt siseveelaevanduse ja väiksema kogumahutavusega laevade suhtes, õigustaks siiski meedet. Nagu Belgia ametiasutused on rõhutanud, on luba väga oluline selleks, et Belgia saaks täita eespool nimetatud ELi eesmärgid seoses kaldalt tuleva elektri kättesaadavuse ja kasutamisega.

Siseturg ja aus konkurents

Siseturu ja ausa konkurentsi seisukohast meede üksnes vähendab punkrikütuste maksuvabastusest tulenevat konkurentsi moonutavat olukorda, mis tuleneb kahest konkureerivast elektrienergiaallikast, st laeva pardal toodetav elektrienergia ja kaldalt tulev elekter.

Belgia ametiasutused märgivad, et praeguses etapis ei saa välistada võimalust, et kavandatav maksuvähendus soodustab elektritarnijaid ja kaudselt kaubalaevade omanikke. Lisaks on asjaomastel laevadel juurdepääs kaldalt tulevatele elektrile sõltumata nende lipuriigist ning sellega ei kaasne riigi ettevõtjate soodsamat maksukohtlemist võrreldes nende konkurentidega teistest ELi liikmesriikidest.

Sadamatevahelise konkurentsi osas võib oletada, et võimalik mõju liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele, mis avalduks siis, kui laevad muudaksid oma marsruuti, et kasutada vähendatud maksumääraga kaldalt tulevat elektrit, on tühine. Sellises olukorras, kus kaldalt tuleva elektri kasutamine ei ole vaatamata maksuvähendusele vähemalt lühikeses perspektiivis soodsam kui elektrienergia tootmine laeva pardal, ei moonuta kaldalt tuleva elektri puhul antav kõnealune maksuvähendus tõenäoliselt kuigivõrd sadamatevahelist konkurentsi seeläbi, et innustaks laevu selle võimaluse kättesaadavuse tõttu oma marsruuti muutma.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/1805, mis käsitleb taastuvkütuste ja vähese süsinikuheitega kütuste kasutamist meretranspordis ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ.

Belgia ametiasutused väidavad, et sadamate valikul on oma osa ka muudel teguritel (näiteks laeva ja lasti liik, olemasolevad sisemaaühendused või muud majanduslikud tegurid), nii et ainuüksi kaldalt tuleva elektri kättesaadavus ei näi olevat otsustava tähtsusega.

Võttes arvesse selle ajavahemiku piiratust, mille kohta on tehtud ettepanek anda luba kohaldada vähendatud maksumäära, on ebatõenäoline, et eelnevates lõikudes esitatud analüüs võiks muutuda enne meetme kehtivusaja lõppu, välja arvatud juhul, kui praegune raamistik ja olukord oluliselt muutuvad.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikkel 19.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 113 hõlmatud kaudse maksustamise valdkond ei ole ELi toimimise lepingu artikli 3 kohaselt iseenesest Euroopa Liidu ainupädevuses.

Siiski võib direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt üksnes nõukogu teisese õigusaktiga lubada liikmesriigil kehtestada selle sätte kohaseid täiendavaid maksuvabastusi või -vähendusi. Seepärast ei ole liikmesriikidel õigust nõukogu asemel tegutseda. Subsidiaarsuse põhimõtet seega käesoleva rakendusotsuse puhul ei kohaldata. Kuna käesolev õigusakt ei ole seadusandliku akti eelnõu, ei pea seda aluslepingute protokoll nr 2 kohaselt edastama liikmesriikide parlamentidele subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrollimiseks.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Maksuvähendus ei ületa kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikku.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: nõukogu rakendusotsus. Direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19 on ette nähtud üksnes sellist liiki õigusakt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Meetme võtmiseks ei ole vaja praegu kehtivaid õigusakte hinnata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Belgia esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust konkreetset liikmesriiki. Seepärast ei ole sidusrühmadega konsulteeritud.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhindang**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühe liikmesriigi taotlusel talle antud luba ja mõju hindamine ei ole vajalik.

Belgia esitatud teabest nähtub, et meetmel on maksutulule vaid piiratud mõju ning kaldalt tuleva elektri suhtes kohaldatav maksumäär on endiselt kõrgem kui energia maksustamise direktiiviga kehtestatud madalaim maksustamistase. Belgia eeldab, et meetmel on positiivne mõju tema keskkonnanäesmärkide saavutamisele. Lisaks avaldab kaldalt tuleva elektri ulatuslikum kasutamine tulevikus positiivset mõju õhukvaliteedile Belgia sadamapiirkondades, nagu on nõutud välisõhu kvaliteedi direktiivis¹⁷. Ühtlasi loodab Belgia, et meede vähendab CO₂ heidet, müra ja lämmastikoksiidide heidet kooskõlas elupaikade direktiivi¹⁸ ja veepoliitika raamdirektiiviga¹⁹.

Täpsemalt on Belgia ametiasutuste hinnangul meetmest tulenevate maksukulude osas meetme rakendamise ajal oodata järgmisi kulusid:

2027	0,14 miljonit eurot
2028	0,41 miljonit eurot
2029	0,62 miljonit eurot
2030	1,00 miljonit eurot
2031	1,09 miljonit eurot
2032	1,12 miljonit eurot

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Meetmega ei nähta ette lihtsustamist. See tuleneb Belgia esitatud taotlusest ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Põhiõigused**

Meetmel ei ole tähtsust põhiõiguste suhtes.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta.

¹⁸ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik.

4. MÕJU EELARVELE

Meetmega ei kaasne liidule rahalist ega halduskoormust. Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava ei ole vaja. Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühele liikmesriigile tema taotlusel antud luba maksumäära vähendamiseks. Luba antakse piiratud ajavahemikuks – kuueks aastaks. Kohaldatav maksumäär on võrdne energia maksustamise direktiivis sätestatud madalaima maksustamistasemega. Kui pärast kehtivusaja lõppu esitatakse taotlus meetme uuendamiseks, saab meedet hinnata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 sätestatakse, et Belgial lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses olevad lõbusõidulaevad) vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“). Maksumäär ei tohi olla väiksem kui 0,50 eurot/MWh, st direktiivis sätestatud minimaalne maksumäär elektrienergia äriotstarbelise kasutuse puhul. Vastavalt energia maksustamise direktiivi artikli 14 lõike 1 punkti c teisele lõigule ei saa vähendatud maksumääraga elektriga varustada eraomanduses olevaid lõbusõidulaevu.

Artiklis 2 on sätestatud, et taotletud luba antakse alates selle kuu esimesest päevast, mis järgneb kuule, mil nõukogu rakendusotsus, millega lubatakse Belgial kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära direktiiviga lubatud maksimaalse kuueaastase ajavahemiku jooksul, nagu Belgia on taotlenud, avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Belgial kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ,¹ millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik, eriti selle artikli 19 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Belgia taotles 8. jaanuari 2026. aasta kirjas luba kohaldada elektrimaksu vähendatud määra sadamakai ääres seisvatele laevadele vahetult jaotatava elektri suhtes („kaldalt tulev elekter”) kooskõlas direktiivi 2003/96/EÜ artikliga 19.
- (2) Vähendatud maksumääraga, mida Belgia kavatseb kohaldada, soovib ta edendada kaldalt tuleva elektri kasutamist. Sellise elektri kasutamist peetakse sadamakai ääres seisvate laevade elektrivajaduste rahuldamisel keskkonnale vähem kahjulikuks kui neil laevadel punkrikütuste põletamist.
- (3) Kuna kaldalt tuleva elektri kasutamisel ei teki sellist õhusaasteainete heidet nagu punkrikütuste põletamisel laevade pardal, parandab see sadamalinnade õhukvaliteeti. Belgia elektrienergia tootmise CO₂-mahukust arvesse võttes võib punkrikütuste põletamisel toodetava elektrienergia asemel kaldalt tulevat elektrit kasutades vähendada lisaks CO₂ heidet, muid õhusaasteaineid ja müra. Seepärast loodetakse, et maksusoodustuse kohaldamisega kaldalt tulevale elektrile on võimalik aidata saavutada liidu keskkonna-, tervishoiu- ja kliimaeesmärke.
- (4) Lubades Belgial kohaldada kaldalt tuleva elektri suhtes vähendatud maksumäära, ei minda sellise elektri kasutamise suurendamiseks vajalikust kaugemale, kuna elektrienergia tootmine laevade pardal jääb endiselt enamikul juhtudel konkurentsivõimelisemaks võimaluseks. Samal põhjusel ja asjaomase tehnoloogia praeguse suhteliselt väikese turuosa tõttu ei too kõnealune vähendatud maksumäära kohaldamine oma jõusoleku ajal tõenäoliselt kaasa märkimisväärsed konkurentsimoonutusi ega mõjuta seega negatiivselt siseturu nõuetekohast toimimist.
- (5) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõiki kõnealuse direktiivi artikli 19 lõike 1 alusel antavaid lube ajaliselt rangelt piiritleda. Tagamaks, et loa kehtivusaeg on piisavalt pikk, et see ei paneks asjaomaseid ettevõtjaid loobuma vajalike investeeringute tegemisest, on asjakohane anda luba kuueks aastaks. Loa kehtivus peaks siiski lõppema alates kuupäevast, mil hakatakse kohaldama kaldalt

¹ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

tuleva elektri maksusoodustusi käsitlevaid üldsätteid, mille nõukogu võtab vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 113 või mis tahes muu asjakohase sätte alusel, kui selliseid sätteid hakatakse kohaldama loa kehtivuse ajal.

(6) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Belgial lubatakse kohaldada vähendatud maksumäära sadamakai ääres seisvatele laevadele (välja arvatud eraomanduses lõbusõidulaevad) vahetult jaotatava elektri suhtes (edaspidi „kaldalt tulev elekter“), tingimusel et järgitakse direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 10 osutatud madalaimaid maksustamistasemeid.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse kuue aasta jooksul alates selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneva kuu esimesest päevast.

Juhul kui nõukogu näeb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 113 või mõne muu asjaomase sätte alusel ette kaldalt tulevat elektrit käsitlevaid maksusoodustusi hõlmavad üldeeskirjad, mida hakatakse kohaldama käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud loa kehtivusaja jooksul, kaotab käesolev otsus kehtivuse, kui kõnealused üldeeskirjad jõustuvad.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*